

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 2S/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723101268
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ina Šingliarová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:0723101268.1

Uznesenie

2S/37/2023

Správny súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: A. B. C., D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, F., zastúpený: URBAN & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 244 895, so sídlom Červeňova 15, Bratislava, proti žalovanému: Prezidentka Slovenskej republiky, Kancelária prezidenta Slovenskej republiky, so sídlom Štefánikova 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3937-2023-KPSR/20409 zo dňa 6. novembra 2023, konajúc o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, takto

rozhodol:

2S/37/2023

Správny súd v Bratislave návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe zo dňa 16.11.2023 zamietal.

odôvodnenie:

2S/37/2023

1. Žalobou doručenou Správnomu súdu v Bratislave dňa 16.11.2023 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3937-2023-KPSR/20409 zo dňa 06.11.2023, ktorým potvrdil rozhodnutie prezidentky Slovenskej republiky č. 3937-2023-KPSR/16138 zo dňa 21.08.2023, ktorým v zmysle § 46 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) bol žalobca dočasne pozbavený výkonu štátnej služby dňom 21.08.2023. Rozhodnutím č. 3937-2023-KPSR/20409 zo dňa 06.11.2023 bolo zároveň zamietnuté odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu č. 3937-2023-KPSR/16138 zo dňa 21.08.2023 a súčasne proti jeho odvolaniu z funkcie riaditeľa Slovenskej informačnej služby zo dňa 23.08.2023 č. 3937-2023-KPSR.

2. Žalobca v správnej žalobe zároveň požiadal správny súd, aby správnej žalobe priznal odkladný účinok podľa § 185 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“). Uviedol, že odkladný účinok správnej žaloby predstavuje právny inštitút, ktorým je možné zo strany správneho súdu zabezpečiť, aby prípadné vyhovujúce rozhodnutie bolo nie len formálnym, ale zároveň aj materiálnym prostriedkom ochrany práv a právom chránených záujmov žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)

sp.zn. 6Sžf/18/2018. Podľa názoru žalobcu, len priznaním odkladného účinku je možné jednoznačne zabezpečiť prístup žalobcu k spravodlivosti a naplniť jeho legitímne očakávania vo fungovanie právneho štátu a jeho súdnej moci proti svojvoľnému konaniu žalovaného, ktorý za podklad svojich rozhodnutí vzal rozhodnutia dočasne poverenej vlády Slovenskej republiky.

3. Žalobca ďalej poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 8Sžo/225/2008 a navrhol, aby správny súd o priznaní odkladného účinku rozhodol aj bez predchádzajúceho vyjadrenia žalovaného s poukazom na § 5 ods. 3 SSP v spojení s aplikáciou § 185 písm. a/ SSP bez aplikácie § 187 ods. 3 SSP, a to v nadväznosti na prednosť aplikácie ochrany verejného záujmu a ochrany zákonnosti podľa § 5 ods. 3 SSP, pričom žalobca poukázal v tejto súvislosti na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6S/162/2016 zo dňa 08.08.2016, kedy správny súd rozhodol o odkladnom účinku podľa § 185 písm. a/ SSP v spojení s § 5 ods. 3 SSP, a to bez predchádzajúceho vyjadrenia žalovaného.

4. Žalobca poukázal na § 185 písm. a/ a § 186 ods. 1 SSP a uviedol, že vzhľadom na prerušenie kariéry žalobcu v štátnej službe má za to, že je potrebné priznať podanej správnej žalobe odkladný účinok, keďže následne bude súd povinný rozhodnúť do 6 mesiacov a jednoznačne poskytnúť dostatočne včasnú ochranu vo vzťahu k živobytiu žalobcu ako dlhoročne ctihodného občana pracujúceho v prospech štátu a spoločnosti. Priznanie odkladného účinku nie je podľa žalobcu ani v rozpore s verejným záujmom, čo odôvodnil tým, že fungovanie žalovaného ako štátneho orgánu by priznaním odkladného účinku tejto správnej žalobe nebolo nijakým spôsobom ohrozené a v prípade priznania odkladného účinku nijako negatívne neovplyvní chod žalovaného a ani jeho povest' či úlohy, ktoré má plniť. Poukázal na to, že zmysel a účel napadnutého rozhodnutia nebude priznaním odkladného účinku žiadnym spôsobom dotknutý do doby právoplatnosti rozhodnutia správneho súdu vo veci samej, avšak odkladný účinok dokáže výrazne urýchliť konanie a zlepšiť aj sociálno-ekonomickú situáciu žalobcu ako aj vnímanie žalobcu. Žalobca uviedol, že „priznaním odkladného účinku tejto správnej žalobe nebude ohrozená ani príjmová stránka štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, keďže napádaným rozhodnutím nebola vo vzťahu k štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky uložená pokuta a ak by správny súd tejto žalobe nevyhovел a nezrušil by napadnuté rozhodnutie žalovaného, nebude to mať na verejný záujem žiadny negatívny dopad a žalobca bude musieť rozhodnutie rešpektovať a uloženú pokutu uhradiť.“ Žalobca tiež poukázal na to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného nie je vylúčené zo súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, keďže nejde o rozhodnutie podľa § 7 SSP, rozhodnutie žalovaného je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu zákonností správnych rozhodnutí, napriek tomu, že to v poučení svojho rozhodnutia žalovaný neuviedol.

5. Na záver žalobca uviedol, že základným účelom odkladného účinku správnej žaloby je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada, pričom musia byť rešpektované aj základné práva toho, voči komu takéto rozhodnutie smeruje. Priznaním odkladného účinku správnej žalobe nebudú v žiadnom prípade dotknuté práva žalovaného ani negatívne ovplyvnený verejný záujem. Žalobca poukázal na to, že v zmysle ustálenej judikatúry bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno spočíva na žalovanom. (viď uznesenie Krajského súdu v Prahe č.j. 45A/4/2013-29 zo dňa 06.02.2013). K prípadnému rozporu priznania odkladného účinku s verejným záujmom odborná literatúra uvádza, že „nepriznanie odkladného účinku z dôvodu konfliktu s verejným záujmom by malo nastať výlučne v prípadoch, kedy je treba na nedotknuteľnosti verejného záujmu bezvýhradne trvať“ (BLAŽEK, T., JIRÁSEK, J., MOLEK, P., POSPÍŠIL, P., SOCHOROVÁ, V., ŠEBEK, P. Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2014. komentár k § 73 upravujúcemu priznanie odkladného účinku správnej žalobe). Požiadavkami pre odkladný účinok správnej žaloby je teda tvrdenie skutočností, z ktorých vyplýva hrozba závažnej ujmy ich okamžitým výkonom. Nevyžaduje sa, aby žalobca preukázal, že ujma bezprostredne nastala, ale naopak, je potrebné preukázať hrozbu závažnej ujmy a ak je tá preukázaná je dôvodné priznať odkladný účinok správnej žaloby.

6. Žalovaný vo vyjadrení k návrhu na priznanie odkladného účinku uviedol, že rozhodnutia vlády v súvislosti s odvolaním žalobcu z funkcie riaditeľa Slovenskej informačnej služby (ďalej len „SIS“) neboli podkladom pre vydanie rozhodnutia o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby ani napadnutého rozhodnutia. Okrem toho, Ústavný súd Slovenskej republiky pri odvolaní žalobcu z funkcie riaditeľa SIS, ani v postupe vlády, ani v postupe žalovaného nezistil žiadnu svojvoľu. Zároveň žalovaný poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie, ktorým bol žalobca dočasne pozbavený výkonu štátnej služby, uplynutím lehoty 6 mesiacov v zmysle § 46 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. stratilo platnosť, a to dňom 21.02.2024. V dôsledku uplynutia času, žalobcom predložené námietky boli takpovediac konzumované a to v tom

zmysle, že následok, ktorému sa svojím návrhom na priznanie odkladného účinku správnej žalobe snažil predísť, už nielen že nastal, ale aj skončil. Prípadné priznanie odkladného účinku správnej žalobe by už nebolo spôsobilé poskytnúť predbežnú ochranu v tej podobe a s tými účinkami, ako sa žalobca domáha. Podľa názoru žalovaného by priznanie odkladného účinku správnej žalobe bolo v rozpore s podstatou inštitútu dočasného pozbavenia výkonu štátnej služby. Zákonodarca dal totiž nadriadenému preventívny zákonný nástroj, ktorým dokáže znemožniť policajtovi dôvodne podozrivému z trestnej činnosti ohrozovať dôležitý záujem štátnej služby, pričom počítal aj so situáciou, kedy by sa nepotvrdili dôvody, pre ktoré je policajt výkonu štátnej služby dočasne pozbavený. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol, aby správny súd návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe nevyhovel.

7. Podľa § 184 SSP podanie správnej žaloby nemá odkladný účinok, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

8. Podľa § 185 SSP správny súd môže, ak osobitný predpis neustanovuje inak, na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok,

a) ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom,

b) ak napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy má podklad v právne záväznom akte Európskej únie, o ktorého platnosti možno mať vážne pochybnosti, a žalobcovi by inak hrozila vážna a nenapraviteľná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore so záujmom Európskej únie.

9. Podľa § 188 SSP ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

10. K právnej úprave týkajúcej sa priznania odkladného účinku správnej žalobe správny súd uvádza, že znenie § 184 SSP ustanovuje, že podanie správnej žaloby nie je ex lege vo všeobecnosti spojené s nastúpením odkladného účinku. Takáto úprava je daná tým, že súdny prieskum sa týka len právoplatných rozhodnutí, resp. konečných opatrení orgánov verejnej správy, a teda nastúpenie odkladného účinku by malo predstavovať iba určitú výnimku, kedy ešte pred rozhodnutím správneho súdu vo veci samej nastupujú právne následky predpokladané v § 186 ods. 1 SSP, ktoré sa vo svojej podstate blížia účinkom vyhovenia správnej žalobe. Nastúpenie odkladného účinku je normatívne konštituované ako výnimka, a nie ako pravidlo.

11. Procesným predpokladom rozhodnutia správneho súdu o priznaní odkladného účinku správnej žalobe je návrh žalobcu, ktorým tvrdí, že:

a. okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozí závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok;

b. zároveň priznanie odkladného účinku nemôže byť v rozpore s verejným záujmom.

Ide o kumulatívne podmienky vyplývajúce z § 185 písm. a/ SSP, ktoré musia byť splnené súčasne; ak nie je splnená čo len jedna z nich, nie je možné správnej žalobe priznať odkladný účinok. Nastúpenie odkladného účinku správnej žaloby vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu predstavuje iba určitú výnimku z pravidla právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, a nepredstavuje pravidlo, kedy ešte pred rozhodnutím správneho súdu vo veci samej nastupujú právne následky predpokladané v § 186 ods. 1 SSP v podobe dočasného pozastavenia účinkov napadnutého rozhodnutia s tým, že dočasne nemôže byť podkladom ani na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí. Inštitút odkladného účinku je návrhovým konaním a je výlučne na žalobcovi, aby označil zákonné dôvody hrozby vymedzené v § 185 písm. a/ SSP. Zároveň ich má nielen uviesť, ale ich musí správneho súdu aspoň osvedčiť tak, aby bolo zrejmé, že nepriznanie odkladného účinku žalobe je spôsobilé reálne privodiť mu závažnú ujmu, hospodársku či finančnú škodu, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe teda nemôže byť abstraktný. Verejný záujem, ktorý je tiež podmienkou na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, musí byť priamo spojený s účinkami preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy (k tomu sa už vyjadril Správny súd v Bratislave napríklad v uznesení sp. zn. 6S/70/2023 zo dňa 8.1.2024).

12. Žalobca žiadal o priznanie odkladného účinku v správnej žalobe a svoj návrh odôvodňoval tým, že :

- a. odkladný účinok správnej žaloby predstavuje inštitút, ktorý zabezpečí, že prípadné vyhovujúce rozhodnutie bude nielen formálnym ale materiálnym prostriedkom ochrany práv a právom chránených záujmov žalobcu,
- b. len priznaním odkladného účinku správnej žalobe je možné zabezpečiť prístup žalobcu k spravodlivosti,
- c. je potrebné rozhodnúť o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe bez vyjadrenia žalovaného,
- d. kariéra žalobcu v štátnej službe bola prerušená a len rozhodnutie správneho súdu v lehote 6 mesiacov dokáže žalobcovi poskytnúť dostatočne včasnú ochranu vo vzťahu k jeho živobytiu ako dlhoročne ctihodného občana pracujúceho v prospech štátu a spoločnosti,
- e. priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom, keďže by žiadnym spôsobom nebol ovplyvnený chod žalovaného, zmysel a účel napadnutého rozhodnutia nebude žiadnym spôsobom dotknutý, avšak odkladný účinok dokáže výrazne urýchliť konanie a zlepšiť sociálno-ekonomickú situáciu žalobcu ako aj jeho vnímanie; priznaním odkladného účinku nebude ohrozená ani príjmová stránka štátneho rozpočtu Slovenskej republiky; napadnuté rozhodnutie nie je vylúčené zo súdneho prieskumu
- f. dôkazné bremeno ohľadom rozporu s verejným záujmom leží na žalovanom,
- g. nie je potrebné, aby žalobca preukázal, že ujma bezprostredne nastala, ale naopak je potrebné preukázať hrozbu závažnej ujmy a ak je tá preukázaná, existuje dôvod na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

13. Žalobca spája návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe s poskytnutím ochrany vo vzťahu k jeho živobytiu ako dlhoročne ctihodného občana pracujúceho v prospech štátu a spoločnosti. Z jeho návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe však nevyplýva, že mu okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia hrozí závažná ujma, hrozba závažnej ujmy, značná hospodárska škoda či finančná škoda, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Svoj návrh v podstate odôvodnil všeobecnými tvrdeniami o inštitúte odkladného účinku, potrebou ochrany jeho živobytia a potrebou urýchlenia konania. Tieto dôvody však bez ďalšieho nepredstavujú dôvod na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Tým „ďalším“ je práve osvedčenie hrozby iného nenapraviteľného následku, závažnej ujmy, značnej hospodárskej alebo finančnej škody a preukázanie, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Žalobca však neosvedčil, že by mu vznikla nenapraviteľná ujma alebo iná hrozba škody. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že vzniknutá situácia ohrozuje jeho živobytie.

14. Pokiaľ ide o ďalšiu podmienku na priznanie odkladného účinku v podobe súladu s verejným záujmom, je potrebné upriamiť pozornosť na to, že ide o kumulatívnu podmienku, ktorej splnenie vyžaduje ustanovenie § 185 písm. a/ SSP. Bremeno tvrdenia i dôkazné bremeno v úrovni osvedčenia tvrdených skutočností, znáša žalobca. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 479/2017-44 zo dňa 20.9.2017, v zmysle ktorého verejný záujem možno vymedziť ako záujem, resp. záujmy, ktoré by bolo možné označiť za všeobecné či verejné, a je tak spojený s činnosťami, ktorých výsledkom je čo najväčší prínos pre maximálny počet subjektov. Naproti tomu osobný záujem je úzko spojený s aktivitami alebo cieľmi, ktoré sleduje jednotlivец pre svoj vlastný profit. Nejde teda o prospech, ktorý je vytváraný a využívaný všetkými, alebo väčšinou členov príslušnej spoločnosti alebo skupiny obyvateľov.

15. Verejný záujem týkajúci sa úloh SIS je vyjadrený v § 1 ods. 2 zákona č. 46/1993 Z.z. o Slovenskej informačnej službe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 46/1993 Z.z.“) , a teda ide o plnenie úloh vo veciach ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku, bezpečnosti štátu a ochrany zahraničnopolitických a hospodárskych záujmov štátu v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Vo svojej činnosti sa spravuje ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

16. Verejný záujem týkajúci sa výkonu štátnej služby príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície možno vyvodiť aj z § 2 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z., pričom štátnou službou je plnenie úloh príslušníkom SIS. Žalovaný definoval, v čom spočíva pojem „dôležitý záujem štátnej služby“, a teda ide o efektívne, riadne a včasné plnenie úloh jej príslušníkmi a dôsledné dodržiavanie zákonom ustanovených povinností, ako aj iných povinností vyplývajúcich z interných predpisov SIS. Žalovaný uviedol, že žalobca sa mal

identifikovaných trestných činov dopustiť v priamej súvislosti s výkonom funkcie riaditeľa SIS, a preto by ďalšie ponechanie žalobcu vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby, ako aj efektívne fungovanie domácich a zahraničných partnerských vzťahov založených na vzájomnej dôvere, ktoré sú nevyhnutné na plnenie zákonných úloh Slovenskej informačnej služby.

17. „Verejnost“ záujmu v zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 479/2017-44 zo dňa 20.09.2017 je vyjadrená v § 1 ods. 2 zákona č. 46/1993 Z.z. ochranou ústavného zriadenia, vnútorného poriadku, bezpečnosti štátu a ochrany zahraničnopolitických a hospodárskych záujmov štátu. Žalobca odôvodnil súlad s verejným záujmom tým, že fungovanie, chod ani povest' žalovaného nebude žiadnym spôsobom ohrozená, ďalej tým, že zmysel a účel napadnutého rozhodnutia žalovaného nebude priznaním odkladného účinku dotknutý a priznaný odkladný účinok dokáže urýchliť konanie a zlepšiť sociálno-ekonomickú situáciu ako aj vnímanie žalobcu. Súlad s verejným záujmom žalobca odôvodňoval ďalej tým, že to nebude mať negatívny vplyv na štátny rozpočet a že rozhodnutie žalovaného je spôsobilým predmetom prieskumu. Žiaden z týchto dôvodov sa však netýka verejného záujmu na riadnom fungovaní SIS, ako to vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 46/1993 Z.z. v spojení s § 2 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z. Z dôvodov uvedených žalobcom vyplýva presadzovanie jeho osobného záujmu na urýchlení konania pred správny súdom, avšak bez osvedčenia, že mu okamžitým výkonom napadnutého rozhodnutia hrozí nenapraviteľná ujma a že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

18. Na prejednávanú vec nemohli byť aplikované závery uvedené v uznesení Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/162/2016-136 zo dňa 08.08.2016, keďže v danej veci verejný záujem spočíval v tom, aby si žalobca plnil svoje povinnosti spočívajúce vo vyplácaní miezd interných a externých zamestnancov, preddavkov na daň z príjmov správcovi dane, či sociálnych a zdravotných odvodov na zamestnancov, vrátane energií a splátok úrokov kontokorentných úverov a iných finančných výpomocí. Navyše sa krajský súd v predmetnom uznesení bližšie nevysporiadal s tým, že v zmysle § 187 ods. 3 SSP plynie 30-dňová lehotá na rozhodnutie o návrhu podľa § 185 SSP až od doručenia vyjadrenia žalovaného a o potrebe predloženia administratívnych spisov. Ani z týchto dôvodov nemohli byť na prejednávanú vec aplikované závery z uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 6S/162/2016-136 zo dňa 08.08.2016.

19. Záverom správny súd konštatuje, že vo veci nie sú dané ani predpoklady na priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 písm. b/ SSP, pretože napadnuté rozhodnutie nemá podklad v právne záväznom akte EÚ, o ktorého platnosti možno mať vážne pochybnosti.

20. Vzhľadom na to, že neboli naplnené hmotnoprávne podmienky pre priznanie odkladného účinku správnej žalobe, správny súd návrh na priznanie odkladného účinku s poukazom na § 188 SSP zamietol.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

2S/37/2023

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť (§ 439 ods. 2 písm. e/ SSP).